

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 23.12.2005
COM(2005) 699 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**προς την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σχετικά με τις εγγυήσεις που
καλύπτονται από τον γενικό προϋπολογισμό,
κατάσταση στις 30 Ιουνίου 2005**

{SEC(2005) 1769}

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Μέρος πρώτο: Γεγονότα μετά την υποβολή της έκθεσης στις 31 Δεκεμβρίου 2004, κατάσταση των κινδύνων και ενεργοποίηση των εγγυήσεων του προϋπολογισμού	3
1. Εισαγωγή: Φύση των συγκεκριμένων πράξεων.....	3
2. Γεγονότα μετά την υποβολή της έκθεσης στις 31 Δεκεμβρίου 2004	3
3. Κατάσταση των κινδύνων.....	4
3.1. Τρέχον υπόλοιπο στις 30 Ιουνίου 2005	4
3.2. Μέγιστος ετήσιος κίνδυνος για τον κοινοτικό προϋπολογισμό: πραγματοποιηθείσες εκταμιεύσεις στις 30 Ιουνίου 2005 (βλ. πίνακα Α2 στο παράρτημα).....	5
3.3. Μέγιστος θεωρητικός ετήσιος κίνδυνος για τον κοινοτικό προϋπολογισμό: πραγματοποιηθείσες και αποφασισθείσες πράξεις εκταμίευσης στις 30 Ιουνίου 2005 (βλ. πίνακα Α3 στο παράρτημα)	5
4. Ενεργοποίηση των εγγυήσεων του προϋπολογισμού	5
4.1. Πληρωμές από τα ταμειακά διαθέσιμα.....	5
4.2. Ενεργοποίηση του Ταμείου Εγγύησης.....	5
5. Ανάλυση της θεωρητικής ικανότητας της Κοινότητας για δανειοδοτήσεις και εγγυήσεις υπέρ τρίτων χωρών.....	6
6. Κατάσταση του Ταμείου Εγγύησης στις 30 Ιουνίου 2005	6
7. Σχετική σταθερότητα	7
Μέρος 2: Εκτίμηση των δυνητικών κινδύνων: οικονομική και χρηματοπιστωτική κατάσταση των τρίτων χωρών με τις οποίες έχουν συναφθεί οι πλέον σημαντικές δανειοδοτικές πράξεις	8
1. Εισαγωγή.....	8
2. Υποψήφιες χώρες.....	8
3. Δυτικά Βαλκάνια.....	9
4. Νέα ανεξάρτητα κράτη	9

Μέρος πρώτο: Γεγονότα μετά την υποβολή της έκθεσης στις 31 Δεκεμβρίου 2004, κατάσταση των κινδύνων και ενεργοποίηση των εγγυήσεων του προϋπολογισμού¹

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Οι κίνδυνοι που καλύπτει ο κοινοτικός προϋπολογισμός προέρχονται από διάφορες δανειοληπτικές πράξεις και πράξεις εγγύησης οι οποίες ανήκουν σε δύο κατηγορίες: δάνεια που έχουν χορηγηθεί από τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες με μακροοικονομικούς στόχους (δάνεια ισοζυγίου πληρωμών στα κράτη μέλη και δάνεια μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής (MFA) σε τρίτες χώρες) και δάνεια με μικροοικονομικούς στόχους (δάνεια Ευρατόμ και Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ)² σε τρίτες χώρες).

2. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004

Όσον αφορά τη μακροοικονομική συνδρομή προς τις τρίτες χώρες, δεν εκδόθηκε καμία νέα απόφαση του Συμβουλίου. Πραγματοποιήθηκε εκταμίευση δανείου 15 εκατ. ευρώ με βάση την ισχύουσα απόφαση υπέρ της Σερβίας-Μαυροβουνίου.

Οι εκταμιεύσεις υπό μορφή επιχορηγήσεων ανήλθαν σε 22 εκατ. ευρώ συνολικά: 15 εκατ. ευρώ για τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και 7 εκατ. ευρώ για το Τατζικιστάν.

Όσον αφορά την Ευρατόμ, πραγματοποιήθηκε εκταμίευση δανείου 25 εκατ. ευρώ βάσει της ισχύουσας απόφασης υπέρ της Βουλγαρίας (Κοζλοντούι). Επιπλέον, δύο δόσεις δανείου καταβλήθηκαν στη Ρουμανία (Cernavodă, 100 εκατ. ευρώ και 90 εκατ. ευρώ) σύμφωνα με απόφαση της Επιτροπής³.

Όσον αφορά τις εξουσιοδοτήσεις ΕΤΕπ, το Συμβούλιο αποφάσισε, στις 22 Δεκεμβρίου 2004⁴, να χορηγήσει κοινοτική εγγύηση στην ΕΤΕπ για τις ζημίες από δάνεια προς ορισμένες μορφές σχεδίων στη Ρωσία, στην Ουκρανία, στη Μολδαβία και στη Λευκορωσία· το συνολικό όριο ανέρχεται σε 500 εκατ. ευρώ. Στις 23 Μαΐου 2005, η Επιτροπή αποφάσισε ότι η Ρωσία και η Ουκρανία ήταν επιλέξιμες δυνάμει αυτής της απόφασης⁵.

Στις 12 Απριλίου 2005, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση για κανονισμό του Συμβουλίου που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2728/94 σχετικά με την ίδρυση Ταμείου Εγγύησης για τις εξωτερικές δράσεις⁶ όσον αφορά την αλλαγή του μηχανισμού τροφοδοσίας του Ταμείου. Κύριος στόχος αυτής της πρότασης είναι η βελτίωση της αποτελεσματικότητας

¹ Σημειώστε ότι το παράρτημα περιέχει έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με μια σειρά αναλυτικών πινάκων και επεξηγηματικών σημειώσεων αυτής της έκθεσης.

² Οι λεπτομέρειες που αφορούν τις εξουσιοδοτήσεις ΕΤΕπ εμφανίζονται στον πίνακα Α1 του παραρτήματος.

³ C(2004)891/2 της 30ής Μαρτίου 2004.

⁴ ΕΕ L 21, 25.01.05, σ.11.

⁵ C(2005)1499.

⁶ COM(2005)130.

της χρήσης των δημοσιονομικών μέσων. Σύμφωνα με την πρόταση, το Ταμείο θα μπορούσε να τροφοδοτηθεί εκ των υστέρων επί τη βάση των παρατηρηθέντων υπολοίπων ποσών εγγυημένων δανείων.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής για τις δημοσιονομικές προοπτικές 2007-2013⁷, το ποσό χρηματοδότησης του Ταμείου Εγγύησης δεν θα είναι στο μέλλον, θεωρητικά, περιορισμένο, αφού η χρηματοδότηση του Ταμείου Εγγύησης μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω μιας γραμμής προϋπολογισμού του τομέα 4 (Εξωτερικές σχέσεις) και όχι, όπως επί του παρόντος, μέσω ενός συγκεκριμένου αποθεματικού.

3. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η ακόλουθη ανάλυση των κινδύνων χρησιμοποιεί τα μέτρα που έχουν καθοριστεί για το τρέχον υπόλοιπο, τον ανώτατο ετήσιο κίνδυνο και τον ανώτατο θεωρητικό ετήσιο κίνδυνο που προέρχεται από τον κοινοτικό προϋπολογισμό (η μεθοδολογία του επεξηγείται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής). Λεπτομερή στοιχεία παρουσιάζονται στους πίνακες A1, A2 και A3 του παραρτήματος αντιστοίχως.

3.1. Τρέχον υπόλοιπο στις 30 Ιουνίου 2005

Ο συνολικός κίνδυνος στις 30 Ιουνίου 2005 ανήλθε σε 16.333 εκατ. ευρώ, έναντι 15.284 εκατ. ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2004.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις πράξεις που είχαν επίπτωση στο ύψος του τρέχοντος υπολοίπου σε κεφάλαιο από την τελευταία έκθεση.

Πίνακας 1: Τρέχον υπόλοιπο στις 30 Ιουνίου 2005*		εκατ. ευρώ (στρογγυλοποιημένο)
Υπόλοιπο ποσό στις 31 Δεκεμβρίου 2004		15.284
Εξοφλήσεις δανείων	Ευρατόμ	0
	Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή ΕΤΕπ	-38
		-561
Εκταμίευση δανείων	Ευρατόμ	215
	Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή ΕΤΕπ	15
		1,565
Διαφορές συναλλαγματικής ισοτιμίας μεταξύ ευρώ και άλλων νομισμάτων		-147
Υπόλοιπο ποσό στις 30 Ιουνίου 2005		16.333

* Όλα εγγυημένα δάνεια (προς κράτη μέλη και τρίτες χώρες), με εξαίρεση τους οφειλόμενους μη καταβληθέντες τόκους και τις αδυναμίες πληρωμής.

⁷ COM(2004) 487 της 14.07.2004.

Το τρέχον υπόλοιπο σε σχέση με τις πράξεις στα κράτη μέλη ήταν 3.214 εκατ. ευρώ στις 30 Ιουνίου 2005, έναντι 3.360 εκατ. ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2004.

Το τρέχον υπόλοιπο σε σχέση με τις πράξεις σε τρίτες χώρες στις 30 Ιουνίου 2005 ήταν 13.119 εκατ. ευρώ, έναντι 11.924 εκατ. ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2004.

3.2. Μέγιστος ετήσιος κίνδυνος για τον κοινοτικό προϋπολογισμό: πραγματοποιηθείσες εκταμιεύσεις στις 30 Ιουνίου 2005 (βλ. πίνακα Α2 στο παράρτημα)

- Για το δεύτερο ήμισυ του 2005 ο συνολικός μέγιστος ετήσιος κίνδυνος ανέρχεται σε 1.053 εκατ. ευρώ.
- Ο κίνδυνος που αντιστοιχεί στα κράτη μέλη ανέρχεται σε 265 εκατ. ευρώ.
- Ο κίνδυνος που αντιστοιχεί στις τρίτες χώρες ανέρχεται σε 789 εκατ. ευρώ.

3.3. Μέγιστος θεωρητικός ετήσιος κίνδυνος για τον κοινοτικό προϋπολογισμό: πραγματοποιηθείσες και αποφασισθείσες πράξεις εκταμίευσης στις 30 Ιουνίου 2005 (βλ. πίνακα Α3 στο παράρτημα)

- Για το δεύτερο ήμισυ του 2005, ο μέγιστος θεωρητικός κίνδυνος ανέρχεται σε 1.103 εκατ. ευρώ και εκτιμάται ότι θα ανέλθει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, στα 3.480 εκατ. ευρώ το 2013.
- Ο μέγιστος θεωρητικός κίνδυνος όσον αφορά τα κράτη μέλη είναι ο ίδιος με τον μέγιστο ετήσιο κίνδυνο που αναφέρεται στην παράγραφο 3.2.
- Για τις τρίτες χώρες ο κίνδυνος ανέρχεται σε 839 εκατ. ευρώ για το δεύτερο ήμισυ του 2005. Ο κίνδυνος εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 3.253 εκατ. ευρώ μέχρι το 2013.

4. ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

4.1. Πληρωμές από τα ταμειακά διαθέσιμα

Η Επιτροπή προσφεύγει στα ταμειακά διαθέσιμα της⁸ έτσι ώστε να αποφεύγονται οι καθυστερήσεις πληρωμών και τα σχετικά έξοδα για την εξυπηρέτηση των δανειοληπτικών πράξεων της σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής από έναν οφειλέτη.

4.2. Ενεργοποίηση του Ταμείου Εγγύησης

Με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2728/94 του Συμβουλίου, της 31ης Οκτωβρίου 1994, όπως τροποποιήθηκε, συστάθηκε Ταμείο Εγγύησης για τις εξωτερικές ενέργειες. Σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμής οφειλών εκ μέρους δικαιούχου δανείου που χορηγήθηκε

⁸ Στα πλαίσια του άρθρου 12 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000, όπως τροποποιήθηκε, για την εφαρμογή της απόφασης 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων.

από την Κοινότητα, το Ταμείο Εγγύησης παρεμβαίνει εντός τριών μηνών από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας πληρωμής για να αντιμετωπίσει την καθυστέρηση αυτή.⁹

Κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2005, το Ταμείο Εγγύησης δεν πραγματοποίησε καμία παρέμβαση, αφού δεν παρουσιάστηκε καμία αδυναμία σχετικά με αυτά τα δάνεια.

5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Στην πράξη, ο μηχανισμός του Ταμείου Εγγύησης περιορίζει την ικανότητα δανειοδοτήσεων και εγγυήσεων προς τρίτες χώρες, δεδομένου ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις για την τροφοδότηση του ανωτέρω Ταμείου περιορίζονται από το ποσό που εγγράφεται για το αποθεματικό εγγυήσεων στις Δημοσιονομικές Προοπτικές¹⁰.

Ο πίνακας Α4 του παραρτήματος παρουσιάζει εκτίμηση της ικανότητας δανειοδότησης της Κοινότητας προς τρίτες χώρες για την περίοδο 2005-2006, με γνώμονα τον μηχανισμό του Ταμείου Εγγύησης. Η μέθοδος υπολογισμού και οι παραπομπές σε νομικά κείμενα περιγράφονται λεπτομερέστερα στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης.

Ο πίνακας 2 παρουσιάζει ότι το τρέχον υπόλοιπο των δανειοδοτήσεων και των εγγυήσεων δανείων υπέρ δανείων υπέρ τρίτων χωρών ανέρχεται σε 13.245 εκατ. ευρώ στις 30 Ιουνίου 2005.

Πίνακας 2: Τρέχον υπόλοιπο των δανειοδοτήσεων και των εγγυήσεων δανείων υπέρ τρίτων χωρών	
σε εκατ. ευρώ (στρογγυλοποιημένο)	
1. Τρέχον υπόλοιπο, ΕΚ (ΜΦΑ), Ευρατόμ	1.576
2. Τρέχον υπόλοιπο ΕΤΕπ	11.543
3. Αδυναμίες πληρωμής	0
4. Τόκοι υπερημερίας	1
5. Ληξιπρόθεσμοι τόκοι*	125
Υπόλοιπο ποσό στις 30 Ιουνίου 2005	13.245

*Ληξιπρόθεσμοι τόκοι, κατά την έννοια του κανονισμού σύστασης του Ταμείου Εγγύησης.

Ο αριθμοδείκτης μεταξύ των πόρων του Ταμείου και του τρέχοντος υπολοίπου των υποχρεώσεων, κατά την έννοια του κανονισμού σύστασης του Ταμείου, ήταν 9,8%, υψηλότερος από το ποσοστό-στόχο 9% που ορίζεται στον κανονισμό αριθ. 1149/1999 για την τροποποίηση του κανονισμού αριθ. 2728/94 σχετικά με τη σύσταση του Ταμείου. Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, το πλεόνασμα στο τέλος του έτους θα επιστραφεί σε ειδική γραμμή της κατάστασης εσόδων του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΣΤΙΣ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 2005

Στις 30 Ιουνίου 2005, το Ταμείο Εγγύησης διέθετε 1.298,35 εκατ. ευρώ. Οι ακόλουθες κινήσεις καταγράφηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο του 2005:

⁹ Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. τμήμα 2.5 του παραρτήματος.

¹⁰ Το ετήσιο ποσό που έχει εγγραφεί στις Δημοσιονομικές Προοπτικές 2000-2006 είναι 200 εκατ. ευρώ σε τιμές 1999. Το 2005, το ποσό ανέρχεται σε 223 εκατ. ευρώ.

- Στις 10 Ιανουαρίου 2005, ποσό 338.831.402,07 επιστράφηκε στον προϋπολογισμό, ποσό που αντιστοιχεί στο 9% των υπολοίπων πράξεων που χορηγήθηκαν στα νέα κράτη μέλη την 1η Μαΐου 2004 (3.764.793.356,32 ευρώ) σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 2273/2004¹¹.
- Καθαρά έσοδα 25,1 εκατ. ευρώ από επένδυση των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου μέχρι τις 30 Ιουνίου 2005.

Το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών μέχρι τις 30 Ιουνίου 2005, δηλαδή τόκοι υπερημερίας για τη Δημοκρατία της Αργεντινής, ανέρχονται σε 1.718.493,12 USD (ίσον με 1.261.649,75 ευρώ).

7. ΣΧΕΤΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ

Ο αριθμοδείκτης μεταξύ των διαθέσιμων του Ταμείου στις 30 Ιουνίου 2005 (1.298,35 εκατ. ευρώ) και του μέγιστου θεωρητικού ετήσιου κινδύνου για δάνεια προς τρίτες χώρες το 2005 (839 εκατ. ευρώ) εκτιμάται σε 77% (βλ. παράρτημα, πίνακα Α3)¹².

¹¹ ΕΕ L 396 της 31.12.2004.

¹² Σημειώστε ότι η εκτίμηση για τον μέγιστο θεωρητικό ετήσιο κίνδυνο για το έτος 2005 που αναγράφεται στον πίνακα Α3 αναφέρεται μόνο στο δεύτερο ήμισυ του 2005. Χάρη συγκρισιμότητας, αυτό το ποσό μετατράπηκε 12μηνη περίοδο για την ανωτέρω σύγκριση.

Μέρος 2: Εκτίμηση των δυνητικών κινδύνων: οικονομική και χρηματοπιστωτική κατάσταση των τρίτων χωρών με τις οποίες έχουν συναφθεί οι πλέον σημαντικές δανειοδοτικές πράξεις

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα στοιχεία στο πρώτο μέρος παρέχουν πληροφορίες για τις ποσοτικές πτυχές των κινδύνων που βαρύνουν τον γενικό προϋπολογισμό. Ωστόσο, τα στοιχεία αυτά πρέπει να συνοδεύονται από αξιολόγηση της ποιότητας του κινδύνου, που εξαρτάται από το είδος της πράξης και την κατάσταση του δανειολήπτη. Οι πίνακες σχετικά με την αξιολόγηση του κινδύνου ανά χώρα παρουσιάζονται ξεχωριστά στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής¹³. Σύντομη περίληψη της ανάλυσης αυτής εκτίθεται στη συνέχεια. Το τμήμα που αναλύει τη συγκυρία των άλλων τρίτων χωρών παρατίθεται στο σημείο 3.1 του παραρτήματος.

2. ΥΠΟΨΗΦΙΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η πρόβλεψη της Επιτροπής για τη **Βουλγαρία** προβλέπει ανάπτυξη 6% για το 2005, που τροφοδοτήθηκε κυρίως από την υψηλή εσωτερική ζήτηση που προκύπτει από τις αναπτυξιακές δημοσιονομικές και μισθολογικές πολιτικές. Το έλλειμμα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε σε 7,4% του ΑΕΠ το 2004 και αναμένεται να αυξηθεί σε 8,5% το 2005 και οφείλεται στη συνεχιζόμενη μεγάλη αύξηση των εισαγωγών. Οι εισροές άμεσων εξωτερικών επενδύσεων ανήλθαν σε 8,4% του ΑΕΠ το 2004, ενώ το εξωτερικό χρέος της χώρας αυξήθηκε ελαφρώς σε 63% του ΑΕΠ στο τέλος του 2004.

Για το 2005-2006, η πρόβλεψη για τη **ρουμανική** οικονομία εμφανίζει μια συνεχιζόμενη οικονομική ανάπτυξη 5-6% (μετά από 5,3% το 2004) και μία περαιτέρω αύξηση του ελλείμματος ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών που ανήλθε σε 7,5% του ΑΕΠ το 2004, με τη συμβολή μεγάλων εισροών άμεσων εξωτερικών επενδύσεων της τάξης του 7,1% του ΑΕΠ και μία μέτρια αύξηση του αριθμοδείκτη εξωτερικού δανεισμού που ανήλθε σε 37% του ΑΕΠ.

Η **Τουρκία** παρουσίασε πραγματική αύξηση του ΑΕΠ κατά 8,9% το 2004. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2005, η ανάπτυξη επιβραδύνθηκε σε 4,8%. Η Επιτροπή προβλέπει ανάπτυξη 5% για το 2005, οφειλόμενη κυρίως στις επενδύσεις και στην ιδιωτική κατανάλωση. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε σε 5,2% του ΑΕΠ το 2004 και αναμένεται να αυξηθεί ελαφρώς μόλις κάτω από το 6% το 2005, οφειλόμενο στις υψηλότερες τιμές για την ενέργεια και στην αυξημένη ζήτηση εισαγωγών. Οι εισροές εξωτερικών άμεσων επενδύσεων ανήλθαν σε 0,5% του ΑΕΠ και συνέβαλαν στη μείωση του εξωτερικού χρέους σε 46% του ΑΕΠ στο τέλος του 2004.

¹³ SEC(2005)1769

3. ΔΥΤΙΚΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Το πραγματικό ΑΕΠ της **Βοσνίας Ερζεγοβίνης** αναμένεται να αυξηθεί κατά περίπου 5%, όσο και το 2004. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών παρέμεινε στο 23% του ΑΕΠ το 2004 και αναμένεται να μειωθεί ελαφρώς το 2005, λόγω των καλών εξαγωγικών επιδόσεων και της χαμηλότερης αύξησης των εισαγωγών. Οι εισροές εξωτερικών άμεσων επενδύσεων ανήλθαν σε 7% του ΑΕΠ το 2004. Το εξωτερικό χρέος της χώρας συνέχισε τη μείωσή του στο 30% του ΑΕΠ στο τέλος του 2004, αλλά το συνολικό εσωτερικό χρέος είναι πιθανό να αυξηθεί δραστικά στο άμεσο μέλλον λόγω μιας ευρείας διευθέτησης των ζημιών.

Στην **Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας** η ανάπτυξη ανήλθε σε 3,7% στο πρώτο εξάμηνο του έτους, σε συμφωνία με την πρόβλεψη 3,7% του ΔΝΤ για το 2005. Η ανάπτυξη επιταχύνθηκε στο δεύτερο τρίμηνο κυρίως λόγω της αυξημένης παραγωγής του βιομηχανικού τομέα και του τομέα των υπηρεσιών. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε σε 7,7% του ΑΕΠ το 2004 και αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω το 2005 λόγω της αύξησης των εξαγωγών. Οι εισροές εξωτερικών άμεσων επενδύσεων ανήλθαν σε 2,8% του ΑΕΠ το 2004. Το εξωτερικό χρέος της χώρας έπεσε στο 38% του ΑΕΠ στο τέλος του 2004.

Το πραγματικό ΑΕΠ της **Σερβίας και του Μαυροβουνίου** αυξήθηκε κατά 7,2% το 2004, ενώ το ΔΝΤ προβλέπει 4,6% το 2005 κυρίως λόγω της πολύ μεγάλης εσωτερικής ζήτησης και της βελτίωσης του εμπορικού ισοζυγίου. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε σε 13% του ΑΕΠ το 2004 και αναμένεται να μειωθεί σε 9,5% το 2005 κυρίως λόγω των βελτιωμένων εξαγωγικών επιδόσεων. Οι εισροές εξωτερικών άμεσων επενδύσεων ανήλθαν σε 4,3% του ΑΕΠ το 2004. Το εξωτερικό χρέος της χώρας έπεσε στο 62% του ΑΕΠ στο τέλος του 2004.

4. ΝΕΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΚΡΑΤΗ

Στην **Αρμενία**, η ανάπτυξη του πραγματικού ΑΕΠ παρέμεινε κοντά στο 10% το 2004 - αρχές 2005 ενώ η κυβέρνηση αυξάνει τις κοινωνικές δαπάνες και τις δαπάνες για κεφάλαια το 2005 ευθυγραμμιζόμενη με τη στρατηγική μείωσης της φτώχειας, το έλλειμμα του προϋπολογισμού προβλέπεται να παραμείνει κάτω του 3% του ΑΕΠ. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μειώθηκε στο 4,7% του ΑΕΠ το 2004 και τα ακαθάριστα συναλλαγματικά αποθέματα της Κεντρικής Τράπεζας της Αρμενίας καλύπτουν σχεδόν 4 μήνες εισαγωγών. Το δημόσιο εξωτερικό χρέος ανέρχεται σε περίπου 29% του ΑΕΠ το 2005 (μειωμένο σε σύγκριση με το περίπου 33% του 2004).

Στη **Γεωργία**, η κατασκευή αγωγών πετρελαίου και αερίου συνεχίζει να τροφοδοτεί την ανάπτυξη, αλλά ταυτόχρονα είναι και η αιτία μιας ουσιαστικής αύξησης του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (λόγω της υψηλής ζήτησης εισαγομένων προϊόντων για την κατασκευή των αγωγών): 11,8% του ΑΕΠ το 2005 έναντι 8,1% το 2004. Το 2005 η κυβέρνηση προϋπολόγισε μεγάλες αυξήσεις των δαπανών (κοινωνικά προγράμματα, άμυνα, υποδομή) οι οποίες θα οδηγήσουν σε ένα προβλεπόμενο έλλειμμα της τάξης του 4,8% του ΑΕΠ. Τα ακαθάριστα συναλλαγματικά αποθεματικά αυξήθηκαν το 2004 και καλύπτουν σχεδόν 2 μήνες εισαγωγών. Το δημόσιο εξωτερικό χρέος της Γεωργίας ήταν στο τέλος του 2004 περίπου 36% του ΑΕΠ (46% το 2003).

Το 2004, η αύξηση του ΑΕΠ της **Λευκορωσίας** ήταν 11% και αναμένεται να πλησιάσει το 9% το 2005 (ήτοι σωρευτική πραγματική αύξηση του ΑΕΠ άνω του 80% από το 1996). Οι

λογαριασμοί του ευρύτερου δημόσιου τομέα κατέστησαν εκ νέου πλεονασματικοί, φθάνοντας το 2,7% του ΑΕΠ στα μέσα του 2005, ποσοστό αυξημένο σε σχέση με το 1,8% το 2004. Το εξωτερικό χρέος – κυρίως βραχυπρόθεσμο – παραμένει περιορισμένο, ο δε αριθμοδείκτης του ως προς το ΑΕΠ κάτω του 20%. Παρά αυτή τη βελτίωση, η οικονομία της Λευκορωσίας παραμένει ευάλωτη σε πολλούς τομείς: για παράδειγμα, τα συναλλαγματικά αποθεματικά είναι πολύ χαμηλά, κάτω του ενός μηνός εισαγωγών.

Η οικονομική ανάπτυξη του ΑΕΠ της **Μολδαβίας**, η οποία υπερέβη το 7% το 2004, αναμένεται να μειωθεί σε 6% το 2005. Ο πληθωρισμός παραμένει διψήφιος. Ο προϋπολογισμός πιθανόν να καταστεί εκ νέου πλεονασματικός το 2005 λόγω των υψηλότερων εισπράξεων φόρων επί των εισαγωγών. Ως αποτέλεσμα της ανατίμησης της συναλλαγματικής ισοτιμίας και της αύξησης του ΑΕΠ, το εξωτερικό χρέος αναμένεται να ανέλθει στο ένα τρίτο του ΑΕΠ στο τέλος του 2005.

Η πραγματική αύξηση του ΑΕΠ στην **Ουκρανία**, μετά από την αύξηση ρεκόρ 12% το 2004, αναμένεται το 2005 να μην υπερβεί το 5,5-6%. Οι στόχοι της είσπραξης εσόδων εκ μέρους της κυβέρνησης επιτεύχθηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο του 2005 και κατά συνέπεια ο στόχος του 2,5% του ΑΕΠ για το έλλειμμα φαίνεται ρεαλιστικός. Το ισοζύγιο πληρωμών είναι σε ισχυρή θέση αφού το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να εμφανίσει μεγάλο πλεόνασμα και το 2005 (7% του ΑΕΠ, μετά το 10,5% το 2004). Υπό το πρίσμα της ‘κλειδωμένης’ ισοτιμίας του τοπικού νομίσματος με το δολάριο ΗΠΑ, προκύπτει μία ταχεία σώρευση συναλλαγματικών αποθεμάτων που ισοδυναμούν με τρισήμισι μήνες εισαγωγών. Ο αριθμοδείκτης του δημόσιου εξωτερικού χρέους ως προς το ΑΕΠ προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω το 2005 σε περίπου 16% (από περίπου 19% το 2004).

Η οικονομία του **Τατζικιστάν** συνέχισε να αυξάνεται με γοργούς ρυθμούς το 2005, παρά τα απογοητευτικά αποτελέσματα ενός επιδεινούμενου εξωτερικού περιβάλλοντος. Για ολόκληρο το έτος αναμένεται πραγματική αύξηση του ΑΕΠ κατά 7%, σε σύγκριση με το 10,6% το 2004. Για το 2005, το φορολογικό έλλειμμα προβλέπεται να περιοριστεί στο 0,5% του ΑΕΠ. Χάρη στις επιτυχείς διμερείς συμφωνίες επί του χρέους με τη Ρωσία – ο μεγαλύτερος πιστωτής του Τατζικιστάν – και το Πακιστάν, το εξωτερικό χρέος έπεσε από 66,3% του ΑΕΠ το 2003 σε 41,1% το 2004 και προβλέπεται να πέσει στο 38,4% το 2005. Μετά από την αύξηση σε 4% του ΑΕΠ το 2004, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών διευρύνθηκε περαιτέρω κατά το πρώτο τρίμηνο του 2005, λόγω μεγάλης αύξησης του εμπορικού ισοζυγίου.